

Monitor Koers Sociaal Domein Zwolle

Concept november 2025

Zwolle

Inhoud

Voorwoord	3
Leeswijzer	4
Koers Sociaal Domein	5
Doelenkaarten	6
Tot besluit	19
Aanvullende bronnen	20
Meedenkers	21

Voorwoord

De Koers Sociaal Domein geeft richting aan het Zwolse sociale beleid en de uitvoering ervan. Dat doen we samen met inwoners en partners. Die koers realiseren we niet van de ene dag op de andere. Het is een proces waarin we met elkaar bijdragen aan een krachtige samenleving, waarbij we inzetten op preventie en duurzame oplossingen die wérken voor inwoners.

Onze gemeenteraad heeft gevraagd om de doelen van de Koers Sociaal Domein concreet en meetbaar te maken. Met deze monitor doen we dat. In zes hoofddoelen met bijbehorende 24 indicatoren kunnen we gedurende langere tijd volgen of we de beweging van de koers ook daadwerkelijk maken. En – nog belangrijker – kunnen we samen leren wat er nodig is om die beweging te versterken. Iedereen levert daaraan een bijdrage: inwoners, organisaties in de stad en de regio, bedrijven en de gemeente. Deze monitor is dus niet alleen een

manier om verantwoording af te leggen over het gemeentelijke beleid, maar vormt vooral de basis voor gesprekken om samen te leren en zo voortdurend onze aanpak te verbeteren.

De monitor is tot stand gekomen met bijdragen van experts van gemeente Zwolle, andere gemeenten, partners en kennisinstututen, onder begeleiding van De Argumentenfabriek. We hopen dat dit instrument een basis vormt voor vele mooie gesprekken in de Gemeenteraad en in de stad!

Dorrit de Jong

Portefuillehouder Inclusieve samenleving

Paul Guldemon

Portefuillehouder Duurzame economie

Michiel van Willigen

Portefuillehouder Kansengelijkheid

Leeswijzer

In deze monitor Koers Sociaal Domein presenteert de gemeente Zwolle de zes hoofddoelen uit de koers en de indicatoren waarmee de gemeente hierop de voortgang meet.

We hebben gekozen voor een belangrijke tussenstap: het bepalen van de factoren die het meest van invloed zijn op het realiseren van de doelen. Daarbij hebben we gebruik gemaakt van wetenschappelijke publicaties én kennis van deskundigen. Met een brede groep professionals hebben we voor elk van de hoofddoelen drie centrale vragen beantwoord:

- **Wat zijn de subdoelen bij dit doel?**
- **Wat zijn de belangrijkste factoren die van invloed zijn op het behalen van dit doel?**
- **Met welke indicatoren meet de gemeente Zwolle de voortgang op dit doel?**

Het resultaat presenteren we hier op zes doelenkaarten. Op de voorzijde staan de subdoelen, de belangrijkste factoren van invloed op deze doelen en de indicatoren. Op de achterzijde staan de indicatoren weergegeven in cijfers en grafieken (in deze versie als dummy).

We hebben bij alle onderdelen een scherpe selectie gemaakt en daarmee is dit een compacte monitor. De set aan doelen en indicatoren geeft een relevante weergave van de maatschappelijke effecten die we met de Koers Sociaal Domein voor ogen hebben voor 2030.

Koers Sociaal Domein

Wat zijn de
hoofddoelen voor
2030 waar Zwolle op
koerst in het sociaal
domein?

1

Inwoners van Zwolle vormen een krachtige samenleving

2

Inwoners van Zwolle ervaren bestaanszekerheid

3

Inwoners van Zwolle hebben goede en gelijke kansen om zich te ontwikkelen

4

Inwoners van Zwolle zijn en voelen zich gezond

5

Inwoners van Zwolle wonen in een veilige omgeving die hun welzijn en saamhorigheid bevordert

6

Inwoners van Zwolle ontvangen ondersteuning vanuit en in aansluiting op de leefwereld

Doelenkaarten

Hoofddoel 1.

Inwoners van Zwolle vormen een krachtige samenleving

Factoren

De factoren die dit hoofddoel beïnvloeden hebben twee dimensies. De eerste is de eigen plek van inwoners in de samenleving. Dit gaat over de mate waarin iemand zich van betekenis voelt voor de samenleving, zijn leven zin kan geven en zich inzet voor anderen. De tweede dimensie zijn voorwaarden in de samenleving. Dit gaat om respect tussen inwoners met verschillende achtergronden en waarden, de vrijheid om naar persoonlijke overtuigingen te leven en zich onbelemmerd te uiten. Ook de aanwezigheid van ontmoetingsplekken en sociale voorzieningen spelen een rol bij onderlinge hulp, verbinding en participatie.

Subdoelen

- Inwoners voelen zich gezien en geaccepteerd, ongeacht hun achtergrond, waarden of persoonlijke kenmerken.
- Inwoners kunnen omgaan met veranderingen, onzekerheid en tegenslag.
- Inwoners helpen elkaar.
- Inwoners werken of nemen op andere betekenisvolle manieren deel aan de samenleving.

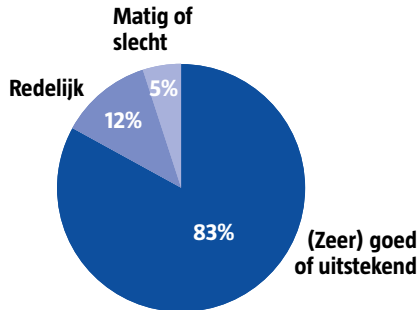
Indicatoren

- Het percentage inwoners dat zich gerespecteerd voelt in hun buurt op basis van een nieuwe vraag in het Buurt-voor-Buurt Onderzoek van gemeente Zwolle.
- Het percentage inwoners dat aangeeft dat hun leven zinvol is op basis van de volwassenmonitor van de GGD.
- Het percentage inwoners dat zich de afgelopen periode als vrijwilliger heeft ingezet op basis van het Buurt-voor-Buurt Onderzoek van gemeente Zwolle.
- Schaalscore voor de beoordeling van beschikbare voorzieningen op basis van het Buurt-voor-Buurt Onderzoek van gemeente Zwolle.

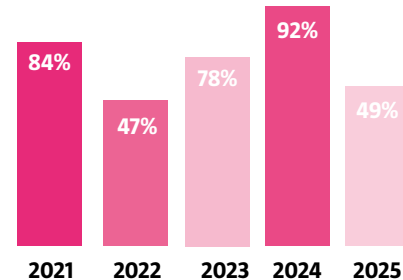
Hoofddoel 1.

Dummy indicatoren

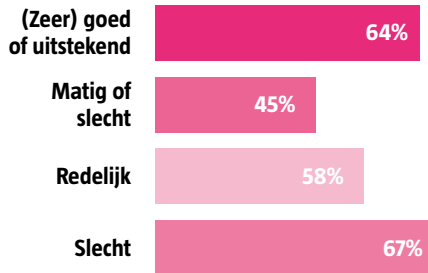
Hier komt de titel van de indicator

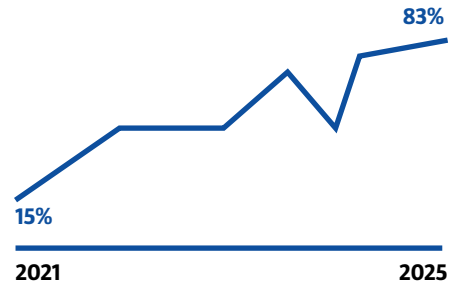
Hier komt de titel van de indicator

Hier komt de titel van de indicator

Hier komt de titel van de indicator

Hoofddoel 2.

Inwoners van Zwolle ervaren bestaanszekerheid

Factoren

De factoren die van invloed zijn op dit hoofddoel gaan over het vinden van duurzame oplossingen voor bestaansonzekerheid. Die factoren gaan over een goede basis: het hebben van betaald werk en een betaalbare woonsituatie die past bij het huishouden van inwoners. Hierbij hoort ook voldoende en een voorspelbaar inkomen uit werk, vermogen, pensioen of inkomensondersteuning. Een andere factor die van invloed is op bestaanszekerheid is de mate waarin inwoners beschikken over vaardigheden om goede financiële keuzes te maken.

Arbeidsparticipatie

Woonsituatie

Financiële zekerheid

Financiële vaardigheden

Subdoelen

- Inwoners hebben betaald werk.
- Inwoners hebben huisvesting die past bij hun levenssituatie.
- Inwoners beschikken over voldoende en een voorspelbaar inkomen.
- Inwoners hebben geen problematische schulden.

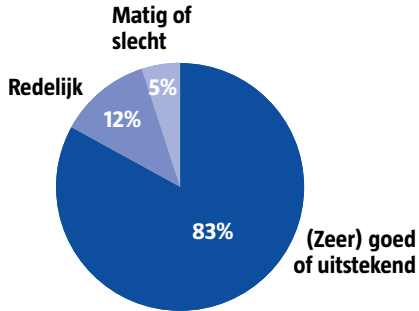
Indicatoren

- Het percentage inwoners tussen 18 en 67 jaar met inkomen uit werk op basis van dataset arbeidsdeelname van het CBS.
- Het percentage inwoners dat diens huisvesting passend vindt bij de levenssituatie op basis van een nieuwe vraag in het Buurtvoor-Buurt Onderzoek van gemeente Zwolle.
- Het percentage inwoners dat minimaal een jaar 120 procent van het sociaal minimum verdient op basis van dataset laag en langdurig laag inkomen van huishoudens van het CBS.
- Het percentage inwoners met problematische schulden op basis van dashboard schuldenproblematiek in beeld van het CBS.

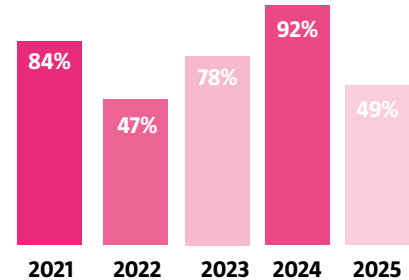
Hoofddoel 2.

Dummy indicatoren

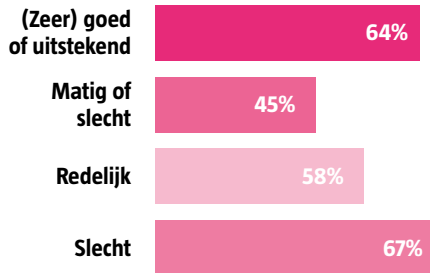
Hier komt de titel van de indicator

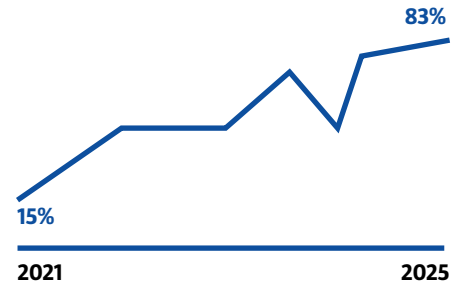
Hier komt de titel van de indicator

Hier komt de titel van de indicator

Hier komt de titel van de indicator

Hoofddoel 3.

Inwoners van Zwolle hebben goede en gelijke kansen om zich te ontwikkelen

Factoren

De factoren die van invloed zijn op dit hoofddoel gaan enerzijds over de sociaal-economische (uitgangs)positie van inwoners. Die positie wordt bijvoorbeeld bepaald door opleidingsniveau (ook van opvoeders), inkomen en beroep. Op jonge leeftijd zijn de eerste duizend dagen van een kind het meest bepalend voor de latere ontwikkeling. Anderzijds gaan de factoren over het ontwikkelen van nieuwe kennis en vaardigheden. Hierbij is de motivatie van inwoners van invloed en het aanbod van goed, betaalbaar en divers onderwijs dat aansluit bij hun behoeften en basisvaardigheden.

Subdoelen

- Inwoners ontwikkelen zich levenslang door toegang tot goed onderwijs, praktijkleren, persoonlijke ontwikkeling en om- en bijscholing.
- Inwoners hebben een basisniveau van spreken, lezen, rekenen en digitale vaardigheden.
- Inwoners ervaren zo min mogelijk belemmeringen om zich te ontwikkelen en zij benutten ontwikkelkansen eventueel met steun van hun opvoeders of netwerk.

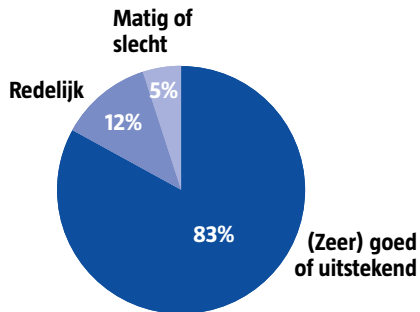
Indicatoren

- Een nieuw te ontwikkelen indicator over de vroege ontwikkeling en gezondheid van kinderen naar voorbeeld van dashboard Eerste duizend dagen van kinderen van gemeente Utrecht.
- Het percentage inwoners (18-34 jaar) dat een startkwalificatie heeft naar wijk en buurt op basis van onderzoek door het CBS voor gemeente Zwolle.
- Het percentage inwoners dat laaggeletterd is op basis van dashboard Basisvaardigheden In Zicht van Stichting Lezen en Schrijven.
- De sociaal-economische status van inwoners op basis van dataset sociaal-economische status van het CBS.

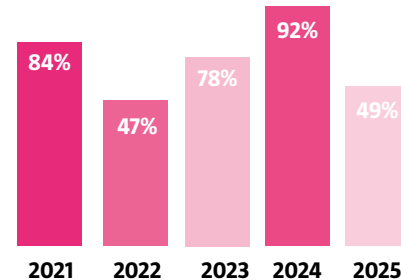
Hoofddoel 3.

Dummy indicatoren

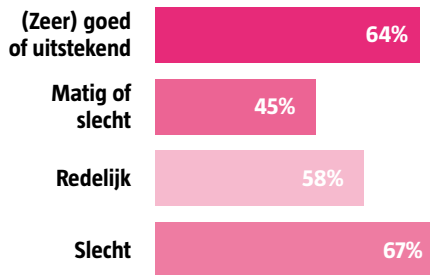
Hier komt de titel van de indicator

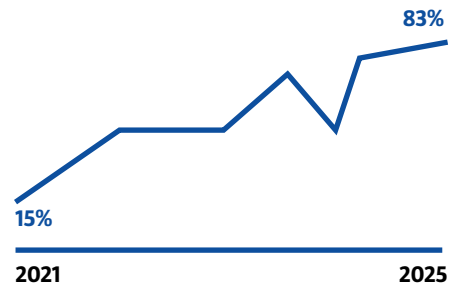
Hier komt de titel van de indicator

Hier komt de titel van de indicator

Hier komt de titel van de indicator

Hoofddoel 4.

Inwoners van Zwolle zijn en voelen zich gezond

Factoren

De factoren die van invloed zijn op dit hoofddoel gaan vooral over de voorwaarden voor gezond gedrag. Belangrijk daarin is het vermogen om in actie te komen en vol te houden, zelfs bij tegenslagen. Ook bestaanszekerheid is dus een belangrijke voorwaarde voor gezondheid. Daarnaast is de mate waarin inwoners het gevoel hebben invloed te hebben op hun eigen leven een factor. Of inwoners daadwerkelijk gezond zijn wordt in belangrijke mate bepaald door voldoende bewegen en een gezond gewicht, waarop de gewoonten van het netwerk van invloed zijn.

Gewoonten
van netwerk

Doenvermogen

Eigen regie

Subdoelen

- Inwoners maken gezonde keuzes.
- Inwoners sporten en bewegen voldoende en op een manier die bij hen past.
- Inwoners zijn in staat om hun mentale en fysieke gezondheid te onderhouden en versterken.

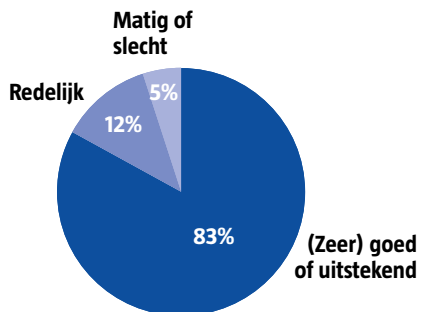
Indicatoren

- Het percentage inwoners dat zich gezond voelt op basis van de gezondheidsmonitor van de GGD.
- Het percentage inwoners met overgewicht (BMI hoger dan 25) naar leeftijd op basis van de gezondheidsmonitor van de GGD.
- Het percentage inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijn op basis van de gezondheidsmonitor van de GGD.
- Het percentage inwoners dat aangeeft regie te hebben over het eigen leven op basis van de gezondheidsmonitor van de GGD.

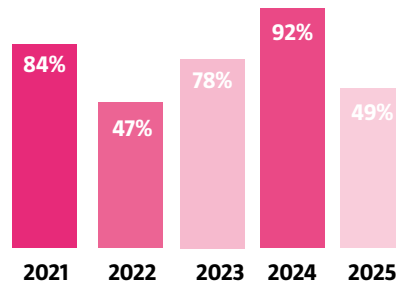
Hoofddoel 4.

Dummy indicatoren

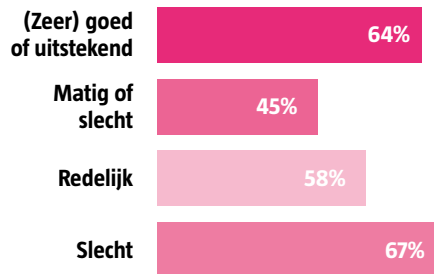
Hier komt de titel van de indicator

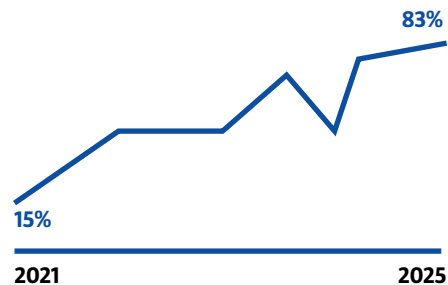
Hier komt de titel van de indicator

Hier komt de titel van de indicator

Hier komt de titel van de indicator

Hoofddoel 5.

Inwoners van Zwolle wonen in een veilige omgeving die hun welzijn en saamhorigheid bevordert

Factoren

Dit doel gaat vooral over de invloed van de fysieke leefomgeving op de gezondheid en het welzijn van mensen. Een bepalende factor hierin is de mate waarin de leefomgeving, buurten en de openbare ruimte zo zijn ontworpen dat ze de veiligheid van inwoners vergroten en ontmoeting en beweging bevorderen. Dit kan bijvoorbeeld door een groene omgeving. Daarnaast is ook van belang dat inwoners invloed kunnen uitoefenen op hun leefomgeving. Dat kan het gevoel van controle en saamhorigheid versterken en bevorderen dat inwoners actief bijdragen aan de gemeenschap.

Groen openbare ruimte

Invloed op leefomgeving

Gemeenschapszin

Veiligheid openbare ruimte

Subdoelen

- Inwoners leven in een schone en groene omgeving die uitnodigt tot bewegen.
- Inwoners wonen in een omgeving waarin zij zich thuisvoelen en waar zij elkaar ontmoeten.
- Inwoners voelen zich veilig op straat en in hun woonomgeving.

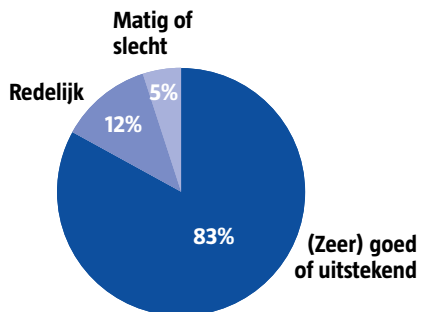
Indicatoren

- Het percentage inwoners dat 2 bomen kan zien vanuit de eigen woning, 22 procent boomkroonbedekking heeft in de wijk en binnen 200 meter woont van een park of groene openbare ruimte op basis van Registratie gemeente Zwolle.
- Het percentage inwoners dat door de gemeente wordt betrokken bij veranderingen in de openbare ruimte op basis van een nieuwe vraag in het Buurt-voor-Buurt Onderzoek van gemeente Zwolle.
- Het percentage inwoners dat zich verbonden voelt met de eigen buurt op basis van dataset Vindex van Travers.
- Het percentage inwoners dat zich veilig voelt in de eigen buurt op basis van het Buurt-voor-Buurt Onderzoek van gemeente Zwolle.

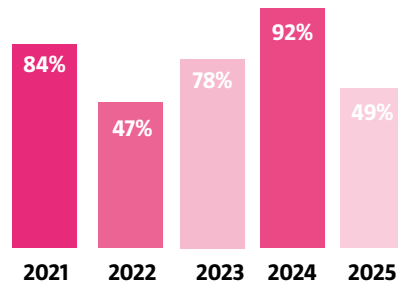
Hoofddoel 5.

Dummy indicatoren

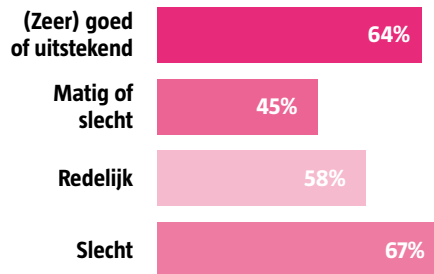
Hier komt de titel van de indicator

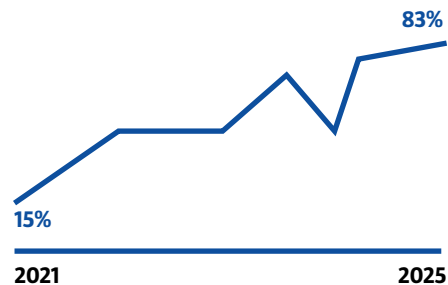
Hier komt de titel van de indicator

Hier komt de titel van de indicator

Hier komt de titel van de indicator

Hoofddoel 6.

Inwoners van Zwolle ontvangen ondersteuning vanuit en in aansluiting op de leefwereld

Factoren

Het ondersteunen van inwoners op allerlei levensgebieden is een belangrijke gemeentelijke taak. Door die ondersteuning goed te laten aansluiten bij de levenssituatie van inwoners én te richten op het versterken van de eigen mogelijkheden (ook van het sociale netwerk) werken we aan duurzame oplossingen. Bepalende factoren daarin zijn de kennis en kunde van professionals en het vertrouwen dat inwoners daarin hebben. Ook het kunnen vinden van ondersteuning in de eigen leefwereld en het hebben van begrijpelijke informatie zijn belangrijke factoren.

Toegankelijkheid zorg

Steun door sociale basis

Kennis en kunde medewerkers

Vertrouwen in zorg

Subdoelen

- Problemen van inwoners worden vroegtijdig opgemerkt en zo veel mogelijk opgepakt in hun sociale netwerk.
- Zorg is voor inwoners toegankelijk en dichtbij beschikbaar, waardoor zij hiervan gebruik kunnen maken.
- Professionele hulpverleners vragen aan inwoners wat zij nodig hebben en stemmen de ondersteuning hierop af.
- Professionele hulpverleners bieden ondersteuning die de eigen mogelijkheden en leefsituatie van inwoners verbetert.

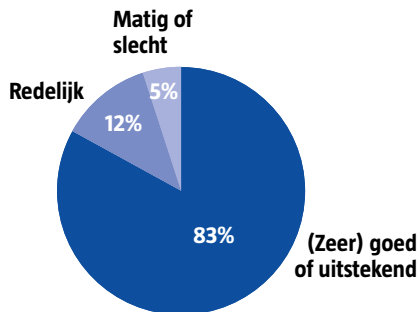
Indicatoren

- Het percentage inwoners dat genoeg mensen heeft om op terug te vallen bij narigheid op basis van het Buurt-voor-Buurt Onderzoek van gemeente Zwolle.
- Het percentage inwoners dat zorg kreeg en informatie hierover begrijpelijk vond op basis van vragenlijst Sociaal Wijkteam.
- Het percentage inwoners dat aangeeft dat de gemeente Zwolle deskundig is op basis van Onderzoek dienstverlening gemeente Zwolle.
- Het percentage inwoners dat het gevoel heeft dat de gemeente Zwolle er voor hen is op basis van Onderzoek dienstverlening gemeente Zwolle.

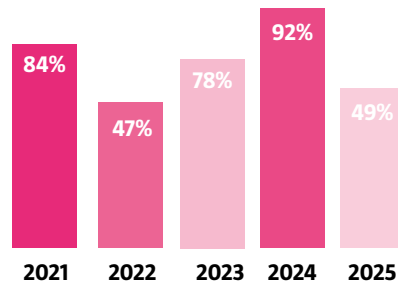
Hoofddoel 6.

Dummy indicatoren

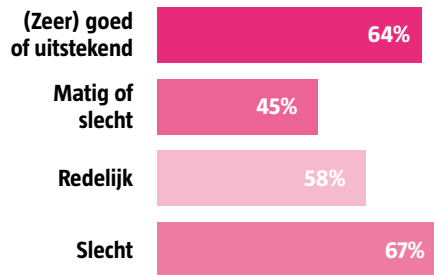
Hier komt de titel van de indicator

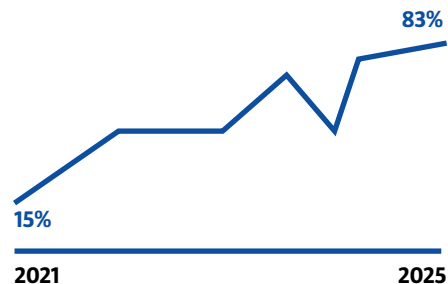
Hier komt de titel van de indicator

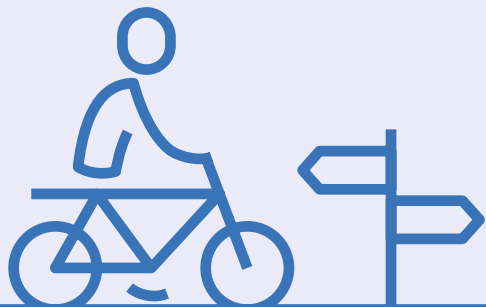
Hier komt de titel van de indicator

Hier komt de titel van de indicator

Tot besluit

Aanvullende bronnen

Wil je meer achtergrond of verdieping bij de onderwerpen in deze monitor? Op [deze website](#) van gemeente Zwolle vind je aanvullende cijfers, kaarten en onderzoeken, waaronder:

- Buurt-voor-Buurt Onderzoek gemeente Zwolle
 - Sociale Index
 - Leefbaarheidsindex
 - Fysieke index
 - Veiligheidsindex
- Ouderenindex
- Kinder- en jongerenindex (in aanbouw)
- Wijkzakendashboard
- Armoede- en schuldenmonitor Zwolle
- Cijfersoverzwolle.nl

Andere relevante websites:

- IJssellandscan.nl
- Cbs.nl

Meedenkers

Aan de totstandkoming van deze monitor hebben vertegenwoordigers van verschillende organisaties meegewerkt:

DeltaWonen

Gemeente Nijmegen

Heel de Zorg

Hogeschool Windesheim

Movisie

Overo

Stadkamer

Travers Welzijn

Wageningen University & Research

Zwolle Doet!

Met dank aan allen voor hun denkwerk.

Een product van

Zwolle

**Datateam sociaal domein
gemeente Zwolle**

Maartje Bekkers

Mattheus Hofland

Willemien Wiegersma

Aad Francissen

Denkbegeleiding

Sanne Roessingh

Albin van Latum

Vormgeving

Leonie Lous

Monique Willemse

De Argumentenfabriek

 CC BY NC ND 2025

www.argumentenfabriek.nl

